

VZORČNA POGODBA ZA STORITVE

Uvod

Inženirsko svetovalne storitve (Engineering Consulting) sestavljajo zelo širok krog storitev, od izdelave investicijske dokumentacije, projektne dokumentacije, nadzora, do postavljanja v pogon in šolanja kadrov. V ta obseg storitev sodijo tudi vodenje projektov, izdelava razpisne dokumentacije, priprava kriterijev za izbiro najugodnejšega ponudnika in priprava pogodb. Pri storitvah svetovanja ne gre samo za tehnično svetovanje in projektiranje ampak tudi za storitve pravne, ekonomske in drugih strok. Smiselno se vzorec pogodbe zato lahko uporablja tudi za storitve pri pripravi razpisne dokumentacije, vrednotenju ponudb, pripravi pogodb ter storitve pri pridobivanju zemljišč in soglasij.

Mednarodna zveza svetovalnih inženirjev (Fédération Internationale des Ingénieurs – Conseils /FIDIC) je izdelala določbe „Pogodbe za storitve med naročnikom in svetovalcem“ (Belo knjigo), ki jih priporoča za splošno uporabo pri sklepanju pogodb za predinvesticijske študije, študije izvedljivosti, za izdelavo projektne dokumentacije, za projektno vodenje, za gradbeni nadzor, za „inženirja“ po FIDIC pogodbah in za vse tiste storitve, za katere je treba razpisati mednarodni natečaj. Prav tako pa je te določbe možno uporabiti in prilagoditi tudi za potrebe pogodb sklenjenih med naročnikom in izvajalcem v Sloveniji.

Vzorec pogodbe za storitve med naročnikom in svetovalcem „Bela knjiga“ je preveden v slovenščino, enako tudi „**Vodič za Belo knjigo**“. Bela knjiga je bila večkrat dopolnjena (zadnja izdaja 2006) in izhaja iz mednarodne prakse. Uporaba „Vodiča“ k „Beli knjigi“ je nujna za razumevanje in definicijo posameznih členov pogodbe .

Namen „Bele knjige“ je:

- pomagati tistim, ki želijo pripraviti svetovalne pogodbe s pomočjo povzemanja „Bele knjige“, take, kot je v originalu, ali pa jo uporabiti le kot glavni referenčni dokument,
- zagotoviti določen vpogled v temeljna načela določil „Bele knjige“ in vsebine „Vodiča“ pri sestavi pogodbe na osnovi „Bele knjige“.

Pri pripravi vzorca pogodbe za storitve svetovalca je FIDIC upošteval smernice, ki predlagajo, da mora biti pogodba:

- nepristranska za naročnika in svetovalca,
- mora biti široko uporabna,
- naročnika in izvajalca mora spodbuditi, da se poleg tehnične vsebine naloge zavedata predvsem rizikov in odgovornosti, ki jih sprejemata.

Širino „Bele knjige“ simbolizira opustitev naziva „Svetovalni inženir“ ter nadomestitev tega izraza s „Svetovalec“.

Dokumenti, ki dopolnjujejo Vzorec pogodbe za storitve:

Splošni pogoji so povezani s Posebnimi pogoji z ustreznim oštevilčenjem členov. Splošni pogoji, skupaj s Posebnimi pogoji, predstavljajo pogoje, ki določajo pravice in obveznosti pogodbenikov.

Posebne pogoje je treba sestaviti ločeno, tako da ustrezajo vsaki posamezni pogodbi in vrsti storitve. Del besedila v Posebnih pogojih, ki ga je treba dopolniti, je napisan na straneh, ki jih je mogoče iz tega dokumenta odstraniti in namesto njih vstaviti vanj dodatne člene.

"Vodič za Belo knjigo" (White Book Guide) vsebuje pojasnila k členom vzorca pogodbe za storitve in opozorila, glede na izdelavo Dodatkov A, B in C ("Obseg storitev", "Osebjem, oprema, objekti in storitve drugih, ki jih mora preskrbeti naročnik" in "Honorarji in plačilo").

Vsebina „Bele knjige“ in tolmačenja v Vodiču so usklajena z drugimi FIDIC publikacijami, med katerimi se pri nas največ uporabljajo FIDIC knjige:

- Pogoji gradbenih pogodb - Rdeča knjiga,
- Pogoji pogodb za obratno opremo, projektiranje in graditev - Rumena knjiga in
- Pogoji pogodb za dobavo, inženirske in gradbene storitve - projekti na ključ - Srebrna knjiga.

Navedene oblike pogodb so obvezne za investicijske projekte, ki jih sofinancira EU (kohezija) in se v zadnjih letih veliko uporabljajo.

Za razliko od „Bele knjige“, kjer vzorec pogodbe lahko prilagajamo našim zahtevam, pa pogoji pogodb po Rdeči, Rumeni in Srebrni knjigi zahtevajo dosledno spoštovanje vseh členov v Splošnih pogojih, specifične zahteve pa se opredelijo v Posebnih pogojih.

Za kakšno obliko pogodb se investitor odloči je več kriterijev. Če je projektant na strani investitorja, se priporoča, da je pogodba med naročnikom in izvajalcem sklenjena po Rdeči knjigi - Pogoji gradbenih pogodb, pogodba med naročnikom in svetovalcem (projektantom) pa na osnovi Bele knjige.

POGODBA

SPLOŠNI POGOJI

DEFINICIJE IN RAZLAGA	1.	Definicije
	2.	Razlaga
OBVEZNOSTI SVETOVALCA	3.	Obseg storitev
	4.	Normalne, dodatne in izredne storitve
	5.	Dolžnost skrbnosti in izvajanje pooblastil
	6.	Lastnina naročnika
OBVEZNOSTI NAROČNIKA	7.	Podatki
	8.	Odločitve
	9.	Pomoč
	10.	Oprema in objekti
	11.	Osebjem naročnika
	12.	Storitve drugih
OSEBJE	13.	Preskrba osebja
	14.	Predstavniki
	15.	Spremembe v osebju
ODGOVORNOST IN ZAVAROVANJE	16.	Odgovornosti pogodbenikov
	16.1	Odgovornost svetovalca
	16.2	Odgovornost naročnika
	16.3	Nadomestilo za škodo
	17.	Trajanje odgovornosti
	18.	Omejitev nadomestila za škodo in odškodnino
	18.1	Omejitev nadomestila za škodo
	18.2	Odškodnina
	18.3	Izjeme
	19.	Zavarovanje za odgovornost in odškodnina
20.	Zavarovanje lastnine naročnika	
ZAČETEK, DOKONČANJE, SPREMEMBA IN ODPREMA OD POGODBE	21.	Veljavnost pogodbe
	22.	Začetek in dokončanje
	23.	Spremembe
	24.	Dodatni predlogi

	25.	Zamude
	26.	Spremenjene razmere
	27.	Opustitev, ustavitev in prekinitve del
	27.1	Odpoved s strani naročnika
	27.2	Odpoved s strani svetovalca
	28.	Izredne storitve
	29.	Pravice in obveznosti pogodbenikov
PLAČILO	30.	Plačilo svetovalcu
	31.	Rok plačila
	32.	Valuta plačila
	33.	Stroški svetovalca v zvezi s tretjimi osebami
	34.	Sporne fakture
	35.	Neodvisni revizor
SPLOŠNE DOLOČBE	36.	Jezik in pravo
	37.	Spremembe v zakonodaji
	38.	Odstop pravic in obveznosti ter pod pogodbe
	39.	Avtorske pravice
	40.	Navzkrižje interesov / Korupcija in prevara
	41.	Obvestila
	42.	Objava
REŠEVANJE SPOROV	43.	Mirna rešitev spora
	43.1	Poskus rešitve spora
	43.2	Predložitev spora posredniku
	43.3	Imenovanje posrednika
	43.4	Dogovor o programu
	43.5	Obvezujoči pisni sporazum
	43.6	Neobvezujoče mnenje
	43.7	Stroški posredovanja
	43.8	Neuspešno posredovanje
	44.	Arbitražna
POSEBNI POGOJI	A	Reference iz členov v Splošnih pogojih
	B	Dodatni členi
DODATKI	A	Obseg storitev
	B	Osebj, oprema, objekti in storitve drugih, ki jih preskrbi naročnik
	C	Honorarji in plačilo

Vzorec za pogodbo za storitve „Bela knjiga“ obsega 28 strani, kjer so posamezni členi (1 do 44) podrobno pojasnjeni.

Vodič za Belo knjigo obsega 100 strani z opombami, pojasnili in vzorci, kako pripraviti pogodbo. Poleg vzorca Pogodbe za storitve „Bela knjiga in Vodiča za belo knjigo Združenje za svetovalni inženiring, ki deluje pri GZS, priporoča tudi uporabo smernic za izdelavo projektne naloge za svetovalca, ki jih je izdal FIDIC v letu 2009/10.

Vse navedene knjige, smernice in priporočila so v prodaji na Združenju za svetovalni inženiring, Gospodarska zbornica Slovenije, Dimičeva 13, 1000 Ljubljana (e-naslov: silva.rantasa@gzs.si).

Viri:

1. Naročnik/svetovalec, Vzorec pogodbe za storitve, GZS, ZISP, prevod 2003
2. Vodič za Belo knjigo, z drugimi opombami o dokumentih za svetovalne storitve, GZS, 2003
3. Client/Consultant, Model Services Agreement, FIDIC Fourth Edition 2006
4. Guidelines: Selection and Employment of Consultants by World Bank Borrowers, Washington 1997